

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кредитно-економічний факультет

Кафедра банківської справи

Допустити до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)
д.е.н., професор Кузнєцова Л.В.
“___” _____ 20__ року

Дипломна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
з теми «Методичні підходи до оцінки системно важливих фінансових
інститутів у банківському секторі України»

Виконала: студентка 6 курсу, групи 3
спеціальності 8.03050802
«Банківська справа»
Федоришина К.О.
Керівник к.е.н., ст.викл. Зверяков О.М.
Рецензент Дубова Н.Л.

ОДЕСА - 2017 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ СИСТЕМНО ВАЖЛИВИХ БАНКІВ	7
1.1 Наукові засади системної стабільності на фінансових ринках.....	7
1.2 Організація процесів регулювання системної стабільності (макропруденційна політика)	12
1.3 Місце системних інститутів у забезпеченні фінансової стабільності	21
Висновок до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ....	34
2.1 Оцінка світового досвіду визначення системно важливих банківських установ	34
2.2 Методика визначення системно важливих банків, розроблена Національним банком України	47
2.3 Науково-методичний підхід до оцінювання та прогнозування витрат на стабілізацію ситуації внаслідок реалізації системного фінансового ризику	56
Висновок до розділу 2.....	67
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМНО ВАЖЛИВИХ БАНКІВ	70
3.1 Вплив системно-важливих банків на банківську систему України.....	70
3.2 Рекомендації щодо регулювання діяльності системно важливих банків.....	74
Висновок до розділу 3.....	88
ВИСНОВКИ	91
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	96
ДОДАТКИ	103

ВСТУП

Актуальність теми. Системно важливі банки концентрують значні обсяги капіталу, активів та зобов'язань, характеризуються великим обсягом і складністю операцій, системною пов'язаністю та складною заміненістю, а порушення чи диспропорції в їх діяльності можуть призвести до значних збитків у банківській системі та економіки в цілому.

Остання світова криза переконливо засвідчила визначальну роль системно важливих банків у можливості провокування кризових явищ як в масштабах окремої країни, так і світу в цілому. За таких обставин набувають особливого значення питання ідентифікації, регулювання та нагляду за системно важливими банками. Міжнародний досвід свідчить, що системно важливі банки потребують особливого режиму пруденційного регулювання і нагляду. На національному рівні регулятори мають визначити перелік та адекватні заходи щодо банків, які є системно важливими. Завдання вибору ефективних та дієвих підходів до визначення та подальшого регулювання діяльності системно важливих банків є актуальним й для України.

Таким чином, значимість системно важливих банків, наявність проблем у їх функціонуванні, необхідність обґрунтування критеріїв віднесення банків до системно важливих та розроблення спеціальних заходів їх регулювання і нагляду визначають важливість вирішення цих питань у вітчизняній банківській практиці.

Ступінь дослідження теми в економічній літературі. Теоретичні засади діяльності системно важливих банків досліджуються у працях вчених-економістів: Т. Адріана, П. Прата, Я. Анвара, К. Сорамакі, Ч.Джоу, Ц. Фурфіне, М. Бека, Дж. Чепмена, Р. Гаррета, Г. фон Петера, М.Бруннермеіера, М. Сеговьяно, Ц. Гоодхарта, Ц. Борю, К. Цатсароніса, Ц.Чжу, К. Хуана, Х. Чжоу, Х. Чжу, Ф. Алескерова, І. Івасіва, А. Кияка, Г.Карчевої, В. Міщенко, С. Науменкової, В. Новікової, М. Новікової, Г. Пенікаса, О. Примостки, Р. Набока,

та інших.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є поглиблення теоретико-методичних засад ідентифікації і оцінювання національних системно важливих банків та обґрунтування практичних рекомендацій щодо розробки адекватних заходів їх регулювання і нагляду.

Відповідно до визначеної мети в роботі передбачено розв'язання таких завдань:

– узагальнити наукові підходи до трактування сутності понять «системна стабільність», «системно важливий банк» та визначити ознаки системної важливості;

– розглянути підходи до ідентифікації системно важливих банків з урахуванням міжнародних стандартів та світового досвіду;

– виокремити та обґрунтувати значимість критеріїв та індикаторів системної важливості;

– проаналізувати методичку Національного банку України щодо ідентифікації системно важливих банків України;

– обґрунтувати пропозиції, щодо вдосконалення заходів превентивного нагляду з метою абсорбції ризиків діяльності системно важливих банків;

– запропонувати інструменти моніторингу діяльності системно важливих банків для забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи;

– обґрунтувати комплекс заходів Національного банку України щодо системи регулювання національних системно важливих банків.

Об'єктом дослідження є діяльність системно важливих банків.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі ідентифікації та регулювання діяльності системно важливих банків.

Методологія дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувались загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання. Логіко-діалектичний метод – для визначення сутності системно важливих банків, виявлення базових ознак системної важливості. Логіко-історичний метод – для дослідження генезису та еволюції системно важливих банків.

Методи аналізу, синтезу та порівняльного аналізу – для дослідження переваг та недоліків підходів до ідентифікації системно важливих банків, оцінювання їх впливу на стабільність банківського сектору. Метод системного аналізу та узагальнення – для виявлення негативних та позитивних наслідків діяльності системно важливих банків, обґрунтування методичних підходів до їх ідентифікації. Математичні методи та методи добування даних – для аналізу методики ідентифікації, інструментів регулювання системно важливих банків. Графічний та побудови аналітичних таблиць – для наочного відображення результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативно-правові акти, статистичні та аналітичні дані Національного банку України та вітчизняних банків, аналітичні матеріали Міжнародного валютного фонду (МВФ), Банку міжнародних розрахунків (BIS), Ради з фінансової стабільності при групі країн Великої двадцятки (G20), монографії і наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених щодо дослідження питань ідентифікації та регулювання системно важливих банків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретико-методичних засад ідентифікації і оцінювання національних системно важливих банків та обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо розробки адекватних заходів їх регулювання і нагляду.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані в роботі теоретичні узагальнення і методичні рекомендації спрямовані на підвищення стабільності банківської системи на основі ідентифікації системно важливих банків, оцінювання їх впливу на стабільність банківської системи та застосування пропонованого інструментарію банківського регулювання.

Публікація результатів дослідження була здійснена в електронному науковому фаховому виданні «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії».

Використаний пакет програм на ЕОМ. Для побудови таблиць і діаграм

використано відповідні функції MS Excel. Для вирішення задачі регресійного аналізу та побудови моделі прогнозування банкрутства банків в MS Excel використали інструмент «Регресія» з меню Сервісу «Пакет аналізу».

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі наведено теоретичне узагальнення та детальний підхід наукового завдання щодо аналізу теоретико-методичних засад ідентифікації і оцінювання національних системно важливих банків та обґрунтування практичних рекомендацій щодо розробки адекватних заходів їх регулювання і нагляду.

За результатами аналізу теоретичних засад сутності системно важливих банків та їх впливу на стабільність банківської системи зроблено наступні висновки. За результатом дослідження поглиблено розуміння поняття «фінансова стабільність», «системна стабільність» та «стабільність банківської системи». Під стабільністю банківської системи доцільно розуміти здатність системи, та всіх її складових протистояти впливу ризиків та різного роду шоків (внутрішніх та зовнішніх), забезпечуючи збереження всіх властивостей і коректне виконання функцій протягом певного часового проміжку. Фінансову стабільність держави в певному сенсі можна ототожнити з таким поняттям, як фінансова безпека – такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, що характеризуються збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання.

На підставі узагальнення, аналізу і порівняння різних трактувань уточнено поняття «системно важливий банк» – це банківська установа, будь-яка діяльність якої (включаючи вихід з ринку, порушення фінансового та/або функціонального стану, банкрутство) прямо чи опосередковано впливає на стабільність банківської системи країни через її величину, взаємопов'язаність, складність та здатність генерування і трансмісії системного ризику. Враховуючи особливості генезису та сутності системно важливих банків, ознаки системної важливості поділено на якісні (еволюційні) та кількісні

(ринкові). Встановлено, що до каналів трансмісії ризиків діяльності системно важливих банків належать капітал, ліквідність та психологічні чинники.

Для ідентифікації системно важливих банків використовуються якісний та кількісний підходи, які включають методи: експертних оцінок, індикаторний, мережевого аналізу та оцінки внеску окремого банку в системний ризик. Метод експертних оцінок, у складі якісного підходу, базується на аналізі якісних банківських характеристик. Індикаторний метод, у складі кількісного підходу, є найпоширенішим і ґрунтується на кількісних показниках. Мережевий аналіз передбачає аналітичну оцінку банківських мереж на основі стрес-тестування, аналізу «ефекту зараження» і «ефекту доміно».

За якісного аналізу його основою є кілька базових характеристик, визнаних міжнародними регуляторами як основні при ідентифікації системної важливості, а саме: величина банку, ступінь заміненості, ступінь взаємо зв'язку та структура організації. Доведено, що одного якісного аналізу недостатньо, і він має доповнюватися кількісним аналізом та використовуватися комплексно.

За результатами вивчення іноземного досвіду виявлено основні принципи регулювання діяльності СВБ: розробка методики ідентифікації Н-СВБ є прерогативою регулятора; розроблена методика ідентифікації Н-СВБ повинна відображати в повній мірі можливий вплив діяльності ідентифікованих Н-СВБ; регулятор при розробці методики ідентифікації повинен виходити із реалій національної економіки та банківської системи; ідентифікація системно важливих банків національного рівня повинна проходити на консолідованій основі; вплив діяльності Н-СВБ необхідно оцінювати виходячи із базових банківських характеристик: (1) величина; (2) взаємопов'язаність; (3) заміненість/інфраструктура фінансова установа (включаючи чинники необхідні для врахування концентрованого характеру банківського сектору); (4) складність (включаючи ускладнення пов'язані із міжнародною/транскордонною діяльністю установи; ідентифікація Н-СВБ повинна проводитися регулярно, мінімум 1 раз на рік; методика ідентифікації та інформація щодо ідентифікованих Н-СВБ має носити публічний характер; встановлення

додаткових вимог до капіталу банків ідентифікованих як системно важливі.

За методикою Національного банку України на основі показників фінансової звітності комерційних банків було виявлено, які саме банки визнавалися системно важливими на протязі останніх п'яти років. Станом на початок 2016 року Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем Національного банку України визначив ПАТ "Приватбанк", ПАТ "Ощадбанк" та ПАТ "Укрексімбанк" системно важливими. Доля активів цих системно важливих банків в 2016 році складає майже 47 % від активів всієї банківської системи. Кореляційний аналіз свідчить про достатньо високу взаємозалежність вітчизняних банків, що вважаються системними. Однак це свідчить про загрозу нарощення системного ризику. У випадку реалізації негативних явищ надзвичайно висока ймовірність так званого «ефекту доміно», котрий матиме вплив не тільки на усю банківську систему, а й приведе до збою діяльності учасників фінансової системи.

На стадії реалізації системного фінансового ризику ключовою метою стабілізаційної політики держави є відновлення сталого розвитку економіки, тобто скорочення обумовленого реалізацією системного ризику розриву між потенційним та фактичним рівнем ВВП. В даному контексті важливого значення набуває визначення оптимального рівня державних витрат з подолання кризової ситуації, що вимагає ідентифікації та розмежування довгострокового тренду розвитку ВВП від кон'юнктурних коливань, які є безпосередньо об'єктом застосування стабілізаційних заходів та обумовлюють обсяг стабілізаційних витрат держави. Обґрунтовано доцільність застосування фільтра Ходріка-Прескота для декомпозиції компонентів часового ряду ВВП країни, що дозволяє виокремити циклічну (кон'юнктурну) складову та структурну (трендову). Так, результати декомпозиції ВВП України за 2001-2016 рр. (на основі даних Світового банку) дозволили виявити періоди, коли вітчизняна економіка дійсно вимагала застосування стабілізаційних заходів, та встановити суму, необхідну для реалізації цих заходів.

Доведено, що вдосконалення банківського регулювання та нагляду за

СВБ передбачає розробку комплексу заходів, а саме: вдосконалення інструментів макропруденційного регулювання з метою попередження негативного впливу системних ризиків на основі впровадження регулярного стрес-тестування СВБ; розробка системи раннього спостереження за кризовими (переддефолтними) ситуаціями в банківській системі на основі використання нетрадиційних економіко-статистичних методів моніторингу; вдосконалення інструментів пруденційного регулювання.

Встановлено, що системно важливі банки впливають на стабільність банківської системи та економіки в цілому. Суттєве погіршення стану та банкрутство СВБ несе потенційні загрози та здатне спровокувати проблеми в банківській системі, негативно вплинути на фінансові ринки та реальний сектор економіки. Визначено, що до каналів трансмісії ризиків діяльності системно важливих банків віднесено капітал, ліквідність та психологічні настрої (паніка вкладників, рефлекторні дії тощо).

Розглянуто організацію процесів регулювання системної стабільності на прикладі заходів макропруденційної політики. Макропруденційна політика являє собою набір процедур, а також стратегічних й тактичних інструментів, які використовуються з метою забезпечення виконання фінансовою системою своїх функцій навіть в умовах дії зовнішніх шоків; основними завданнями політики є збереження стабільності фінансової системи, зниження проциклічність розвитку фінансової системи, зменшення системних взаємозалежностей. У більшості держав світу переглянуто підходи до регулювання фінансових ринків та створено відповідні органи нагляду за фінансовою стабільністю та системними ризиками, як це розглянуто у другому пункті цього розділу. Однак в Україні інструменти макропруденційної політики не визначені у законодавчому порядку, тому дана стабілізаційна політика мусить бути найшвидше закріплена законодавчо.

Доведено, що нагляд за діяльністю системно важливих банків слід посилити через встановлення додаткових вимог до капіталу та підвищення нормативів ліквідності. Визначено, що встановлення додаткових вимог до

капіталу спрямовано на реалізацію захисної функції банківського капіталу системно важливих банків, що сприятиме забезпеченню стабільності банківської системи. За результатами емпіричних досліджень встановлено, що додаткові вимоги до базового капіталу першого рівня сумарно по всіх буферах для системно важливих банків з урахуванням вимог Базеля III, складають близько 22 % від зважених за ризиком активів, що передбачає значну докапіталізацію вітчизняних системно важливих банків у розмірі 53,157 млрд. грн для ПАТ КБ «Приватбанк», 30,244 млрд. грн. для АТ «Ощадбанк» та 16,910 млрд. грн для АТ «Укрексімбанк».

Визначено, що з метою підвищення ефективності регулювання діяльності системно важливих банків з боку НБУ доцільно виокремити організаційний та методично-практичний блоки заходів. Організаційний – призначений для проведення підготовчих заходів та сприяння ефективному виконанню заходів щодо регулювання та нагляду за системно важливим банками. Це передбачає: виділення фінансових ресурсів; створення необхідних структурних одиниць; розподіл повноваження щодо регулювання питань пов'язаних з діяльністю системно важливих банків; налагодження комунікаційних зв'язків; сприяння подальшій побудові ефективного регулювання. Методично-практичний блок включає комплекс конкретних заходів, спрямованих на ідентифікацію системно важливих банків, встановлення додаткових вимог до капіталу та ліквідності, застосування інструментарію макропруденційного регулювання, підвищення рівня транспарентності СББ, надання Фонду гарантування вкладів фізичних осіб частини повноважень щодо регулювання СББ та забезпечення фінансової стабільності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лавренюк В.В. Іноземний досвід регулювання системно важливих банків / В.В Лавренюк // Ринок цінних паперів. – 2015. – № 3-4. – С. 87-96
2. Crocket A. The Theory and Practice of Financial Stability / A. Crocket // GEI Newsletter issue. Global Economic Institutions. – 2008. – 16. – P.47-52
3. Foot M. What is financial stability and how do we get it? / M. Foot // Speech on Meeting of the Financial Services Authority and ACI (UK). – 2007. – 122p.
4. Schinasi G.J. Defining Financial Stability / G.J. Schinasi // IMF Working Paper. International Monetary Fund. – 2004. – 187. – P.17 – 23.
5. Козлов С. Банківська система: стан, особливості та взаємозв'язок із фінансовою безпекою / С.Козлов //Юридична газета. – 2008. – № 10. – с.25-34
6. Kashyap, A. K. The Macroprudential Toolkit / A. K. Kashyap, R. Berner, C. A. E. Goodhart // IMF Economic Review. – 2011. – № 59. – pp. 145–161.
7. Про Раду з фінансової стабільності [Електронний ресурс] : указ Президента України від 24.03.2015 № 170/2015. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/170/2015>.
8. Lim, M. Macroprudential Policy: What Instruments and How to Use Them? Lessons from Country Experiences / C. Lim, F. Columba, A. Costa, P. Kongsamut, A. Otani, M. Saiyid, T. Wezel, X. Wu // IMF Working Paper. – 2011. – № 238. – 85 p.
9. Global systematically important banks: Assessment methodology and the additional loss absorbency requirement, Basel Committee on Banking Supervision, July 2011, – P. 32.
10. Claessens, Stijn, Swati Ghosh, and Roxana Mihet, 2013, “Macro-Prudential Policies to Mitigate Financial System Vulnerabilities,” Journal of International Money and Finance, 39:153–185.
11. Maijoor, S. Regulation of systemically important financial institutions and of the shadow banking system / S. Maijoor // Panel - Shadow banking: How can we assess and limit risks effectively? / 5th CDU/CSU-Congress, Berlin. – 2013. – 7

p.

12. Hee Su Roh, Sun Young Park «Too-Important-To-Fail (TITF) Implicit Guarantee with a Limited Fiscal Backstop May» [Електронний ресурс] / Roh Su Hee, Park Young Sun // Social Science Research Network. – 2015. – 4бp.–Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2614258

13. Rajan, Eric, Raghuram G. Too Systemic to fail: Consequences, Causes, and Potential Remedies Gleacher Distinguished / Eric Rajan, G. Raghuram // Service Professor of Finance at the University of Chicago's Booth School of Business to the Senate Banking Committee Hearings on May 6th 2009.

14. Bernanke, Ben S “Financial reform to address systemic risk” Speech by Mr.Ben S Bernanke, Chairman of the Board of Governors of the US Federal Reserve System, at the Council on Foreign Relations, Washington DC, USA. March 10th 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/speech/bernanke20090310a.htm>.

15. Labonte, M. Systemically Important or «Too Big to Fail» Financial Institutions / M. Labonte // CRS Report. – 2014. – 61 p.

16. Kozmenko S., Bielova I. Identification of the critical level in accumulation of systemic financial risk in the economy of countries of Central and Eastern Europe // Bielova I./ Problems and Perspectives in Management, International Research Journal, Volume 13, Issue 3, 2015, pp.7-17

17. Globally systemically important banks: updated assessment methodology and the additional loss absorbency requirement // Сайт Банку міжнародних розрахунків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.pdf>

18. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368. – Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.

19. A framework for dealing with domestic systemically important banks [Електронний ресурс] // Basel Committee on Banking Supervision. – 2012

(October) // Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs233.pdf>

20. Набок, Р. Системно важливі банки: підходи до побудови нагляду / Р. Набок // Вісник Національного банку – 2004. - № 7. – С. 39 – 43.

21. Белова, І. В. Проблема розкриття інформації щодо якості кредитів банків України / І.В. Белова // Інтеграційні фінансово-економічні напрями розвитку України : матеріали ІІ всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (27 лютого 2013 р.). / Львівська комерційна академія, Інститут економіки та фінансів. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. - С. 144- 146.

22. Скофера М., Seidler J. An additional capital requirement based on the domestic systemic importance of a bank [Електронний ресурс] / М. Скофера, J. Seidler. // Czech National Bank. Financial Stability Report. – 2013.p156.Режим доступу:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/financial_stability/fs_reports/fsr_2012-2013/fsr_2012-2013.pdf

23. Лавренюк В.В. Основи регулювання системно важливих банків / В.В.Лавренюк // Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи України: тези доповідей учасників V науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (м.Київ, 28 травня 2015 р.). – К. : УБС НБУ, 2015. – 208 – С. 126-128

24. Resolution Framework for Systemically Important Banks in the Netherlands [Електронний ресурс]// De Nederlandsche Bank. – 2012 // Режим доступу:

http://www.dnb.nl/en/binaries/Resolution%20Framework%20for%20Systemically%20Important%20Banks%20in%20the%20Netherlands_tcm47-275579.pdf

25. Additional buffer requirement enhances resilience of Dutch systemic banks [Електронний ресурс]// Сайт Банку Нідерландів. – 2014 // Режим доступу: <http://www.dnb.nl/en/news/news-and-archive/dnbulletin-2014/dnb306988.jsp#>

26. Resolution Framework for Systemically Important Banks in the Netherlands [Електронний ресурс]// De Nederlandsche Bank. – 2012 // Режим

доступу:

http://www.dnb.nl/en/binaries/Resolution%20Framework%20for%20Systemically%20Important%20Banks%20in%20the%20Netherlands_tcm47-275579.pdf

27. Набок Р.В. Системно важливі банки: підходи до побудови нагляду / Р.В. Набок // Вісник НБУ. – 2014. – № 7. с. 39-43

28. Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions (FSB Recommendations and Time Lines) [Електронний ресурс] // FSB. – 2010 (October). Режим доступу: http://www.financialstabilityboard.org/wpcontent/uploads/r_101111a.pdf?page_move_d=1

29. Main features of the method for the identification of other systemically important institutions (O-SIIs) [Електронний ресурс]//Deutsche Bundesbank. – 2016 // Режим доступу: https://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Downloads/Tasks/Financial_and_monetary_system/main_features_identification_systemically_important_institutions.pdf?__blob=publicationFile

30. Про затвердження Положення про порядок визначення системно важливих банків [Електронний ресурс]: постанова Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. № 863. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0863500-14>

31. Smith, Andrew measuring the macroeconomic costs of banking crises / Andrew Smith // Griffith University, July 2012. – P. 33.

32. Cecchetti, S. G. “Financial Crises and Economic Activity” / S. G. Cecchetti, S. M. Kohler et al.// Presented at the Jackson Hole Symposium on Financial Stability and Macroeconomic Policy, August, 2009.

33. Anand, A. Is Systemic Risk Relevant to Securities Regulation? / A. Anand // University of Toronto Law Journal. – Vol. 60. – 2010. – 41 p.

34. Офіційний веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

35. Hodrick, Robert J Post-War U.S. Business Cycles: An Empirical

Investigation / Robert J. Hodrick, Edward C. Prescott. // Northwestern University. Discussion Paper № 451. – May 1981. – 26 p.

36. Офіційний сайт Світового банку / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/indicator>

37. 2015 update of list of global systemically important banks(G-SIBs) [Electronic resource] // Financial Stability Board (FSB). – Available at: <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/2015-update-of-list-of-global-systemically-important-banks-G-SIBs.pdf>

38. Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні №312 [Електронний ресурс] : Нормативно-правовий акт НБУ від 12.05.2012 №312. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

39. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]: відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 50. – ст.564. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.

40. Методичні рекомендації щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс]: постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 р. № 460. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09>

41. Жердецька Л.В., Кузнєцова Л.В., Литвинюк О.В. Формування системи управління активами та пасивами банків у сучасних умовах. – Одеса, ОНЕУ. Видавництво «Атлант» – 2016. – 402 с.

42. Жердецька Л.В. Оцінка стратегій управління активами та пасивами системних банків в Україні

43. Жердецька Л. Макропруденційна політика: світовий досвід та українська практика / Л. Жердецька // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М.І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569) – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2016.

44. Adrian T., Brunnermeier M. CoVaR / T. Adrian, M. Brunnermeier // Federal Reserve Bank of New York Staff Reports. – 2010. – 348 с.

45. Praet P. Macro-prudential and financial stability statistics to improve

financial analysis of exposures and risk transfers / P. Praet // Fifth ECB Conference on Statistics on «Central Bank statistics: What did the financial crisis change». – 2010. – (19-20 October). с. 52-62.

46. Системоутворюючий банк. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України. Глосарій банківської термінології. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123655&cat_id=123321.

47. Лавренюк В.В. Системно важливі банки в інституційній архітектурі банківської системи / В.В Лавренюк // Банківська система України: інституційні зміни та інновації: кол. моногр. / [Л. О. Примостка, М. І. Диба, І. В. Краснова та ін.] — К.: КНЕУ, 2015. — 434 с.

48. Самсонов М. І. Передумови та науково-методичні підходи до виокремлення системно важливих банків / М. І. Самсонов. //Механізм регулювання економіки. – 2013. – № 1. с. 244-251

49. Battiston S., Puliga M., Kaushik R., Tasca P., Caldarelli G. DebtRank: Too Central to Fail? Financial Networks, the FED and Systemic Risk [Електронний ресурс] / S.Battiston, M.Puliga, R.Kaushik, P.Tasca, G.Caldarelli // Scientific Reports. – 2012. – № 2. Режим доступу: <http://www.nature.com/srep/2012/120802/srep00541/pdf/srep00541.pdf>

50. Soramäki K., Cook S. Algorithm for Identifying Systemically Important Banks in Payment Systems [Електронний ресурс] / K.Soramäki, S. Cook // Economics Discussion Papers. – 2012. – № 42. Режим доступу: <http://www.econstor.eu/bitstream/10419/62120/1/723776571.pdf>

51. Segoviano M., Goodhart C. Banking stability measures [Електронний ресурс] / M. Segoviano, C. Goodhart // Financial Markets Group, London School of Economics and Political Science Discussion Paper. – 2009. – № 627. Режим доступу: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp0904.pdf>

52. Billio M., Getmansky M. Lo A.W., Pelizzon L. Econometric measures of systemic risk in the finance and insurance sectors [Електронний ресурс] / M. Billio, M.Getmansky, A. W. Lo, L. Pelizzon // Journal of Financial Economics. –

2012. - Vol.104. – p. 535-559. Режим доступу:

<http://www.tcmb.gov.tr/yeni/konferans/Sherman.pdf>

53. Abayomi Alawode A., Al Sadek M. What is Financial Stability? / A. Abayomi Alawode, M. Al Sadek // Financial Stability Paper Series. – 2008. – №1. – с. 26;

54. Дзюблюк О.В., Михайлюк Р.В. Фінансова стійкість як основа ефективного функціонування кредитної системи // Монографія. – 2009. – 316 с.

55. Сучкова Е.О., Здорова Н.В. Системно значимые банки: выявление критериев и оценка рисков для банковской системы / Е.О. Сучкова, Н.В. Здорова// Банковское дело. – 2014. – № 33 (609). с. 17-24

56. Ninth progress report on adoption of the Basel regulatory framework [Електронний ресурс]. – 2015 (October) // Режим доступу: <http://www.bis.org/bcbs/publ/d338.pdf>

57. Кияк А.Т. Концептуальні засади регулювання системно важливих банків / А.Т. Кияк // Ринок цінних паперів. – 2016. – № 6-7. – с. 78-86

58. Кияк А.Т. Фінансова стабільність банківської системи України / А.Т. Кияк // Вісник Одеського національного університету. – 2016. – № 1. – С. 54-60.

59. Dow J. What Is Systemic Risk? Moral Hazard, Initial Shocks and Propagation / J. Dow // Monetary and Economic Studies, Bank of Japan. – 2000 (December). – с. 19-21.

60. Szpunar, P. J. Rola polityki makroostrożnościowej w zapobieganiu kryzysom finansowym / P. J.Szpunar // Materiały i Studia. – 2012. – n. 278.